

Jeugdnota 2007 - 2009

Gemeente Waterland

November 2007

INHOUDSOPGAVE

2. Inleiding Jeugdbeleid	3
2.1. Wat is jeugdbeleid?	3
2.2. Visie op het jeugdbeleid.	3
2.2.1 <i>Zicht op voorzieningen, op samenhang en onderscheid</i>	3
2.3. Wettelijke basis	3
2.3.1 <i>Verdrag inzake de Rechten van het Kind</i>	3
2.3.2 <i>Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)</i>	4
2.3.3 <i>Wet op de Jeugdzorg</i>	4
2.3.4 <i>WMO in relatie tot Jeugd</i>	4
2.3.5 <i>Operatie Jong</i>	5
2.3.6 <i>Onderwijs</i>	5
2.3.7 <i>Arbeidsmarkt: Wet werk en bijstand</i>	5
2.3.8 <i>Wet Kinderopvang</i>	5
3. Jeugdbeleid in de gemeente Waterland	7
3.1. Regierol gemeente	7
3.2. Demografische gegevens en feiten	7
3.3. Beleidsuitgangspunten voor de gemeente Waterland	8
3.4. Specifieke basisvoorzieningen	8
3.5. Hoe ziet het veld er nu schematisch uit?	9
4. Hoe nu verder?	12
4.1. Welke landelijke ontwikkelingen spelen er?	12
4.2. Welk ingezet beleid speelt er nu op lokaal niveau?	12
4.3. Welke problemen signaleren we als gemeente, wat missen we in ons aanbod?	16
4.4. Wat mist onze Jeugd?	18
4.5. Wat zegt de Omnibusenquête van 2006?	18
4.6. Wat blijkt er uit de Jeugdnota 2001-2004?	18
4.7. Wat zegt het college programma en programma-akkoord 2006 – 2010?	19
5. ACTIE	20
5.1. Nieuw beleid en aanpassing van bestaand beleid met financiële consequenties	20
5.2. Continuering, verbetering en omvorming van bestaand beleid	22
5.3.1 <i>Relatie beleidsuitgangspunten – actiepunten</i>	23
5.3.2 <i>Wanneer zijn we tevreden?</i>	23
5.3.3 <i>Omnibusenquête: gewenste voorzieningen, verloedering en overlast</i>	23
5.4. Fasering en financiering	24

2. INLEIDING JEUGDBELEID

2.1. Wat is jeugd beleid?

Ons jeugd beleid heeft tot doel jeugdigen zich optimaal te laten ontplooiën en ontwikkelen in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelname aan het maatschappelijk leven. We spreken hier over jongeren tot 24 jaar, ongeveer 30% van onze bevolking. In deze nota gaat het over de jongeren tot 24 jaar waarbij wordt aangetekend dat sommige instellingen op grond van wettelijke bepalingen hulp of zorg mogen verlenen aan jongeren tot een bepaalde leeftijd; zo geldt dit voor de Jeugdzorg voor de leeftijd tot 18 jaar en voor de Jeugdgezondheidszorg tot 19 jaar. In het kader van de Wet werk en bijstand en de Regionale Meld en Controlefunctie (RMC), is het jongerenloket actief voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 24 jaar.

Jeugd beleid is een veelomvattende term en het beslaat vele beleidsterreinen. Gaat jeugd beleid over beleid op het gebied van: onderwijs, bovenwijkse/ kernoverschrijdende jeugdvoorzieningen, speelvoorzieningen voor kinderen in de nabijheid van de plek waar ze wonen, jeugd gezondheidszorg, aanpak jeugdwerkloosheid, alcohol en drugsvoorlichting, bestrijden jeugdcriminaliteit, vandalisme, een 'hanghok' voor jongeren, onderwijsachterstanden, sport of juist kinderopvang en peuterspeelzalen?

Hoe kunnen wij als lokale overheid die zich mede verantwoordelijk voelt voor het bevorderen van de optimale ontwikkeling van haar jeugdige inwoners en geacht wordt een integraal preventief jeugd beleid neer te zetten, al deze beleidsonderdelen zó beïnvloeden dat ze elkaar versterken en leiden tot het best te behalen resultaat?

2.2. Visie op het jeugd beleid.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren gezond en evenwichtig opgroeien zodat zij als mondige, sociale en zelfredzame burgers in het leven staan en een bijdrage aan de -lokale- samenleving zullen leveren.

Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om voorwaarden te scheppen:

- voorwaarden voor de ontwikkeling voor een aantrekkelijke leer-, leef-, en woonomgeving met sport, cultuur en vrije tijdsvoorzieningen.
- voorwaarden voor ouders, zodat zij hun kinderen optimaal kunnen opvoeden; onder meer door middel van opvoedingsondersteuning of het stimuleren van ouderparticipatie.
- voorwaarden voor ondersteuning van de jeugd. Door zorg te dragen voor een sluitend netwerk waarin problemen in een vroeg stadium worden gesignaleerd en aangepakt, en zorg te dragen voor regie ten aanzien van samenwerking en afstemming tussen betrokken instellingen.

2.2.1 Zicht op voorzieningen, op samenhang en onderscheid

Om de gemeentelijke verantwoordelijkheid te kunnen invullen is het nodig zicht te hebben op de voorzieningen die voor jeugdigen voorhanden zijn, en moet de samenhang en het onderscheid tussen de verschillende terreinen/voorzieningen duidelijk worden gemaakt.

Voor het verkrijgen van een goed beeld van datgene wat de jeugd in onze gemeente bezighoudt, hebben wij het voornemen om in 2008 een aantal, voor het jeugd beleid, relevante onderwerpen te inventariseren waarbij inzicht wordt verkregen in de huidige situatie en de mogelijkheden deze te verbeteren. Deze inventarisatie, die in samenspraak met veldpartijen zal worden opgesteld zal als leidraad dienen voor de verdere ontwikkelingen van het jeugd beleid.

2.3. Wettelijke basis

2.3.1 Verdrag inzake de Rechten van het Kind

Het jeugd beleid van de gemeente vindt een basis in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Als kinderen worden beschouwd alle burgers tot 18 jaar. Het verdrag trad voor Nederland op 8 maart 1995 in werking en is het meest geratificeerde internationale mensenrechtenverdrag van de Verenigde Naties (meer dan 170 landen). Het verdrag gaat uit van een positief kind beleid. Het kind heeft ruimte nodig om te groeien tot een evenwichtige volwassene. Het verdrag gaat daarom verder dan alleen het recht op bescherming. Ook recht op voorzieningen, recht op participatie en rechten voor bijzonder kwetsbare kinderen. De rechten van het kind worden in het verdrag geformuleerd als plichten van de overheid. Plichten tegenover de kinderen en hun opvoeders.

2.3.2 Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is verankerd in de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij ons als gemeente, de uitvoering is ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst Zaanstreek-Waterland (GGD Z-W). In het basistakenpakket van de JGZ staat beschreven welke activiteiten tot de JGZ behoren. Dit basistakenpakket bestaat uit drie delen:

1. *uniform deel*. Het uniforme deel is de zorg die op gestandaardiseerde wijze aan alle kinderen van een bepaalde leeftijd wordt aangeboden. De producten zijn beschreven in landelijke richtlijnen en protocollen. Wij hebben in dit deel geen beleidsvrijheid.
2. *maatwerkdeel*. Het maatwerkdeel is bedoeld om daarin het zorgaanbod af te stemmen op de zorgbehoeften van groepen jongeren en op de gezondheidssituatie van de jongeren in onze gemeente. In dit deel hebben wij (beperkte) beleidsvrijheid.
3. *markttaken*. Dit zijn taken die de GGD niet vanuit een wettelijke verplichting uitvoert. Dit zijn extra taken die per gemeente kunnen worden ingekocht.

2.3.3 Wet op de Jeugdzorg

Op 1 januari 2005 is de Wet op de Jeugdzorg in werking getreden. De wet regelt de invulling van de gemeentelijke en provinciale taken op het gebied van jeugdbeleid en jeugdzorg en de aansluiting hierbinnen. In deze wet is de taak van Bureau Jeugdzorg vastgelegd. Bureau Jeugdzorg heeft als toegangsorgaan voor vrijwillige of door de kindbescherming opgelegde jeugdzorg een belangrijke taak om vast te stellen of en zo ja, op welke jeugdzorg een cliënt is aangewezen. Een belangrijk gegeven is dat een kind/jeugdige recht op zorg heeft. In de wet zijn ook onze gemeentelijke taken (5 functies) op het terrein van de vrij toegankelijke (niet geïndiceerde) opvoed-, opgroei- en gezinsondersteuning beschreven:

1. **informatie en advies** verstrekken aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;
2. **signaleren** van problemen door instellingen zoals jeugdgezondheidszorg (JGZ) en onderwijs;
3. **toegang bieden tot het (gemeentelijke) hulpaanbod**, beoordelen en toeleiden naar voorzieningen aan de hand van een 'sociale kaart' voor ouders, kinderen en jeugdigen en verwijzers;
4. **licht pedagogische hulpverlening verzorgen**, zoals maatschappelijk werk en coachen van jongeren;
5. **coördinatie van zorg** in het gezin op lokaal niveau.

Wij hebben als gemeente de regierol bij het aanbrengen van samenhang tussen de vijf genoemde functies.

2.3.4 WMO in relatie tot Jeugd

Per 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van kracht geworden. De belangrijkste uitgangspunten van deze wet zijn dat de eigen verantwoordelijkheid op de eerste plaats bij de burger (lees ook jongeren) zelf ligt (zelfredzaamheid) en dat burgers medeverantwoordelijk zijn voor hen die niet of minder zelfredzaam zijn. In de WMO is vooral aandacht voor kwetsbare groepen, die eerder het risico lopen niet mee te kunnen of willen doen. Pas als de zelfredzaamheid niet werkt zijn de overheid en de professionele voorzieningen aan zet. De gemeente ondersteunt en stimuleert. De WMO bestaat uit 9 prestatievelden. Er is vrijheid in de beleidskeuzes die we als gemeente hebben.

Jeugdbeleid valt onder **prestatieveld 2** in de WMO en is gericht op het preventief ondersteunen van jeugdigen die problemen hebben met opgroeien en van ouders die problemen hebben met opvoeden.

De volgende prestatievelden die naast prestatieveld 2 ook aansluiten bij Jeugd zijn:

- *Prestatieveld 1*: bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorp, wijk en buurt, zoals integratie, samenleven, sociaal beleid buurt en wijk, accommodaties en sport;
- *Prestatieveld 3*: informatie en advies. Is er voldoende passende informatie voor jongeren aanwezig en makkelijk beschikbaar?
- *Prestatieveld 9*: voeren van verslavingsbeleid, waaronder hulpverlening, preventie en overlastaanpak (niet het behandelen van het probleem op zich, maar vooral de toeleiding naar zorg)

2.3.5 Operatie Jong

Operatie Jong is een vervolg op eerdere stappen (zoals het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl) die de overheden hebben gezet in het jeugdbeleid. Doel is het wegnemen van belemmeringen zodat jeugdigen (en hun ouders) op tijd goed worden ondersteund in hun ontwikkeling. Er zijn afspraken gemaakt om de algemene voorzieningen voor jeugdigen te versterken en om te komen tot een 'sluitende aanpak' voor 0 tot 6 en voor 6 tot 18 jarigen. Daardoor ontstaat er een keten van voorzieningen die jeugdigen en hun ouders en opvoeders bijstaat bij het opgroeien en opvoeden.

2.3.6 Onderwijs

De wetgeving op het gebied van onderwijs betreft: Wet op het Primair Onderwijs, Wet op de expertise centra (WEC), Weer Samen Naar School (WSNS), (Gemeentelijk) Onderwijs Achterstandenbeleid ((G)OAB), Leerplicht (RMC).

RMC staat voor Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters. Vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is om voortijdige schoolverlaters (VSV-ers) een betere uitgangspositie in de maatschappij te geven in het jaar 1994 de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie ingesteld. Het doel van het RMC is het scheppen van voorwaarden voor jongeren tot 23 jaar om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Voor een uitsplitsing van bovengenoemde wettelijke onderwijstaken verwijzen wij u naar de notitie: "Op weg naar een sluitende zorgstructuur voor het basisonderwijs van samenwerkende gemeenten", mei 2005 en verwijzen we u naar de leerplicht jaarverslagen 2005 en 2006.

Daarnaast wordt er per 1 augustus 2007 de kwalificerende leerplicht tot 18 jaar ingevoerd. Met deze kwalificatieplicht hebben wij als gemeente een beter instrument voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten van 16- en 17- jarigen. Deze kwalificatieplicht verplicht alle jongeren die na de volledige leerplicht (tot en met 15 jaar) nog geen startkwalificatie hebben, een volledig programma van onderwijs te volgen totdat zij wel een startkwalificatie hebben.

2.3.7 Arbeidsmarkt: Wet werk en bijstand:

De Wet werk en bijstand (Wwb) is er ook voor jongeren die

1. niet meer naar school gaan, in het bezit zijn van een startkwalificatie en die geen werk hebben gevonden, zij worden toegeleid naar algemeen geaccepteerde arbeid met de re-integratie-instrumenten van de Wwb,
2. niet meer naar school gaan en (tijdelijk) niet kunnen werken en die geen recht hebben op een Wajong uitkering,
3. niet deel kunnen nemen aan het reguliere onderwijs dat gefinancierd wordt vanuit de Algemene kinderbijslagwet, de Wet tegemoetkoming studiekosten of de Wet studiefinanciering. In individuele gevallen is er de mogelijkheid om met behoud van uitkering een startkwalificatie te behalen zodat uitgestroomd kan worden naar algemeen geaccepteerde arbeid of een reguliere vervolgopleiding die gefinancierd wordt door de eerder genoemde regelingen.

Een startkwalificatie is een diploma op het niveau van twee leerjaren MBO. Voor leerlingen met een VMBO diploma betekent het dat zij nog vervolgonderwijs nodig hebben op het MBO om aan dit criterium te voldoen.

Het jongerenloket is voor jongeren van 16 tot 23 jaar. Een aantal organisaties zijn vertegenwoordigd in het loket: gemeente Purmerend, CWI, ROC, RMC en het algemeen maatschappelijk werk. De jongerenadviseurs van het jongerenloket werken ook voor de jongeren van de gemeente Waterland.

Tijdens de intake worden de jongeren als volgt ingedeeld:

- de jongere kan werken en wordt via het CWI bemiddeld naar werk.
- de jongere heeft nog geen startkwalificatie en gaat weer terug naar het reguliere onderwijs.
- de jongere kan niet werken en er wordt dan bekeken welke hulpverlening nodig is.

Wij worden geacht, met behulp van instrumenten als RMC, jongerenloket, Wwb en de sociale dienst, alles in het werk te stellen om alle jongeren in onze gemeente een startkwalificatie te laten halen.

2.3.8 Wet Kinderopvang

Met ingang van 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang (verder te noemen: Wk) in werking getreden. Middels deze wet stelt de overheid kwaliteitseisen aan de ondernemers in de kinderopvang. Deze eisen gelden als minimum eisen. De Wk vereist verantwoorde kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

Wij zien, als gemeente, toe op de naleving van de Wk. Hiertoe wijst het college de GGD aan als toezichthouder en maakt daarvan melding in een lokaal verspreid dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad. De gemeente zorgt voor afstemming met de werkzaamheden van de GGD in haar rol als toezichthouder. Niet alleen de taak- en rolverdeling moet duidelijk zijn, maar bijvoorbeeld ook de planning van de inspecties, de daarmee gemoeide kosten, de wijze van rapporteren door de GGD en de wijze waarop het college vervolgens met de bevindingen omgaat. Tussen de GGD Zaanstreek-Waterland en de gemeente zijn hierover schriftelijke afspraken gemaakt.

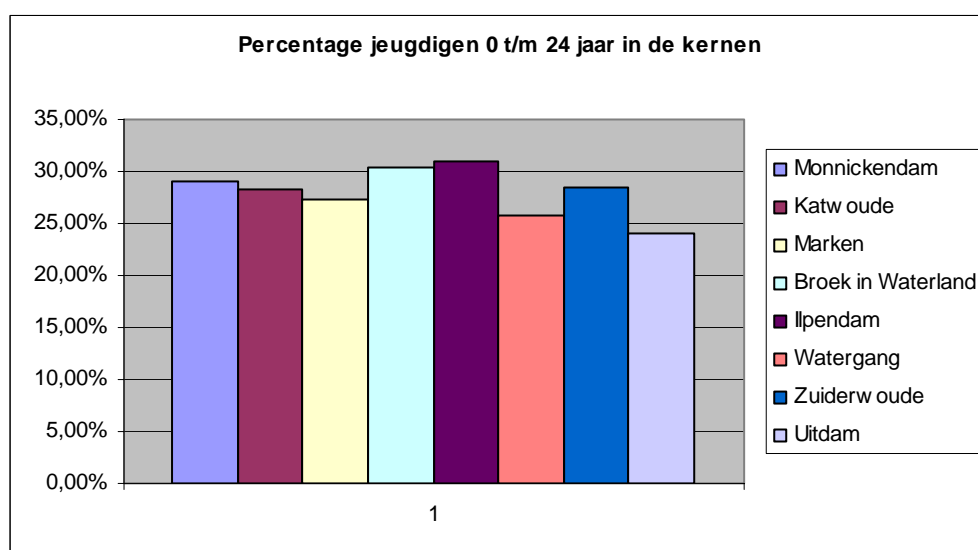
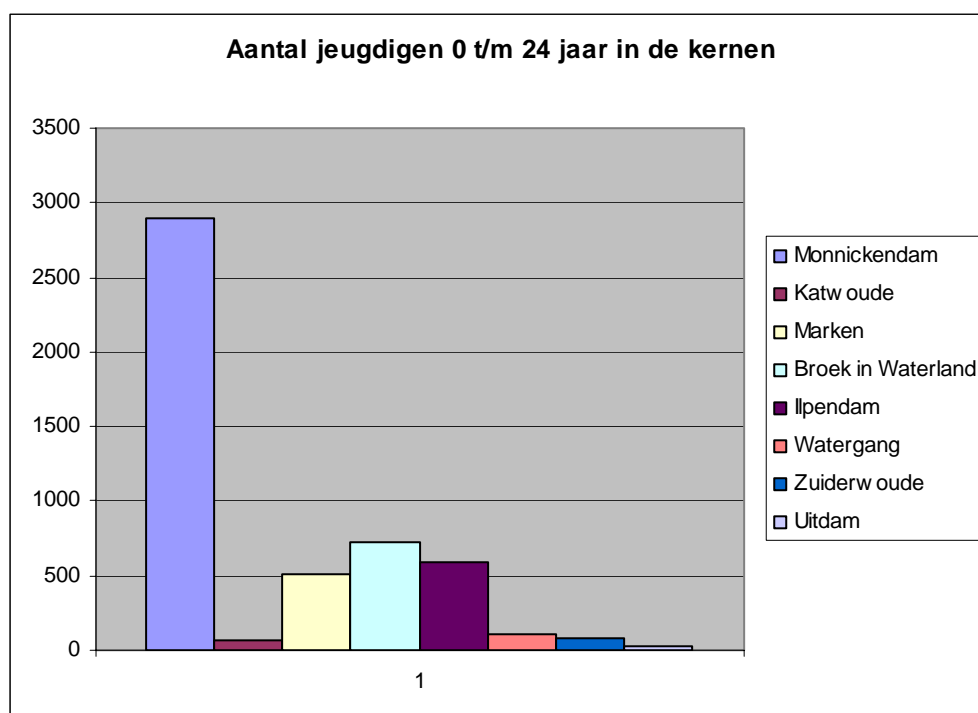
3. JEUGDBELEID IN DE GEMEENTE WATERLAND

3.1. Regierol gemeente

Om in het jeugdbeleid te slagen, moet er sprake zijn van een goede onderlinge samenwerking tussen alle betrokkenen. Afhankelijk van de aard van een specifiek beleidsterrein als onderdeel van het jeugdbeleid, zal de gemeente daarin in meer of mindere mate een regisserende rol vervullen. Wij zullen ons steeds meer richten op hoe de gemeente deze regisserende rol vervult en gaat vervullen.

3.2. Demografische gegevens en feiten

In onze gemeente wonen op 31 december 2006 4.999 jeugdigen van 0 t/m 24 jaar. Dit is ca. 30% van de totale bevolking van de gemeente Waterland. Hierbij is de verhouding tussen het aantal 'mannen' en het aantal 'vrouwen' nagenoeg gelijk. De jeugdigen wonen verspreid over alle kernen (Monnickendam, Katwoude, Marken, Broek in Waterland, Ilpendam, Watergang, Zuiderwoude en Uitdam). Hierbij is het opvallend dat de leeftijdscategorie 0 t/m 24 jaar in praktisch elke kern zo'n 25% à 30% van de bevolking uitmaakt. Zie de hieronder staande grafieken.

Voor het ontwikkelen van het beleid is het ook van belang hoe de verschillende leeftijdscategorieën zich met elkaar verhouden. In onze gemeente wonen:

- 451 meisjes en 470 jongens van 0 t/m 4 jaar, dit is circa 18,4 % van alle jeugdigen;
- 486 meisjes en 523 jongens van 5 t/m 9 jaar, dit is circa 20,2 % van alle jeugdigen;
- 548 meisjes en 563 jongens van 10 t/m 14 jaar, dit is circa 22,2 % van alle jeugdigen;
- 524 meiden en 593 jongens van 15 t/m 19 jaar, dit is circa 22,3 % van alle jeugdigen;
- 379 vrouwen en 462 mannen van 20 t/m 24 jaar, dit is circa 16,8 % van alle jeugdigen

(Gegevens zijn afkomstig van de leeftijdsopbouwstatistiek van de gemeente Waterland, december 2006).

3.3. Beleidsuitgangspunten voor de gemeente Waterland

1. *Het jeugdbeleid heeft tot doel jeugdigen zich optimaal te laten ontplooiën en ontwikkelen in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelname aan het maatschappelijk leven.*
2. *Ouders en verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en ondersteuning van jeugdigen op weg naar volwassenheid.*
3. *Het is onze gemeentelijke taak om ouders, kinderen en jeugdigen te ondersteunen op het gebied van opgroeien en opvoeden.*

Wij willen het doel zoals verwoord onder de beleidsuitgangspunten bereiken door een combinatie van de 3 Pijlers (de 3P's): **Preventie, Participatie en Perspectief**.

Deze 3 P's staan voor de wens om de voorzieningen te bieden en maatregelen te treffen die ertoe bijdragen dat jeugdigen op termijn voldoende uitzicht hebben op een, naar hun mening, zinvol bestaan. Lokaal jeugdbeleid moet worden gezien als een continu en planmatig proces van ontwikkeling, vaststelling, evaluatie en bijstelling van dit geheel van maatregelen en voorzieningen.

Preventie

Onder preventie wordt verstaan het voorkomen, terugdringen en beperken van achterstanden in de toekomst. Het gaat hierbij dus ook om maatregelen die getroffen worden om tendensen die in de verkeerde richting gaan, tegen te gaan.

Participatie

Bij participatie gaat het om algehele maatschappelijke participatie. Jeugdigen hebben immers het recht om als volwaardig individu deel uit te maken van de maatschappij. Ze moeten in de gelegenheid worden gesteld om taken op zich te nemen en verantwoordelijkheid te dragen, om hun eigen beslissingen te nemen, teneinde invloed uit te kunnen oefenen op hun eigen leefsituatie en toekomstperspectief.

Perspectief

Perspectief staat voor het scheppen van omstandigheden waarbinnen jeugdigen zelf in staat zijn hun toekomst vorm te geven. Het beleid gaat uit van de groei naar zelfstandigheid en van de toenemende eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen.

Om onze doelstellingen te realiseren zijn er drie dingen nodig:

1. *Maatschappelijke binding*

We willen bij alle jongeren maatschappelijke binding creëren. De boodschap die wij allemaal uitzenden is: je hoort erbij, je mag meedoen, we hebben je nodig. En we gaan er ook vanuit dat je aanspreekbaar bent. Je behoort de regels te kennen. Participatie van jongeren is hierbij van belang.

2. *Preventieve rol basisvoorzieningen*

De instellingen kennen elkaar en weten van elkaar wat ze doen. Een beperkt aantal instellingen heeft een proactieve rol in het signaleren van dreigende uitval én in het herkennen van ontwikkelingsmogelijkheden, en zorgen voor adequate doorverwijzing. Ze zijn de basisvoorzieningen van ons jeugdbeleid. Door middel van preventie en het bieden van perspectief houden we hiermee onze jongeren in beeld.

3. *Regievoering door gemeente en een sluitende keten 0 – 24 jaar*

Als gemeente zijn we volgens de Wet op de Jeugdzorg en de WMO verplicht om de regie te voeren over het lokale jeugdbeleid.

3.4. Specifieke basisvoorzieningen

Een ruim aanbod aan basisvoorzieningen gaat vooraf aan de aanpak van uitval en overlast en voorkomt hopelijk ook de noodzaak tot aanpak van uitval en overlast. Wij willen met deze Jeugdnota de preventieve en perspectieve rol van de basisvoorzieningen aanscherpen.

Een specifieke basisvoorziening is een voorziening waarmee iedere burger op een bepaald moment te maken krijgt en die tot specifieke, toegevoegde taak krijgt de burger verder kennis te laten maken met andere voorzieningen waarmee hij op dat moment geholpen kan worden en dit contact te volgen en/of over te dragen aan een andere voorziening.

Deze specifieke basisvoorzieningen zijn niet nieuw, we kennen ze allemaal:

- De jeugdgezondheidszorg 0 -19 jaar;
- Het primair onderwijs;
- Het voortgezet onderwijs.

De JGZ

Uitvoering gebeurt door JGZ en GGD Z-W. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2.

Het primair onderwijs: Zorgteam

Binnen onze gemeente hebben wij 10 basisscholen. Al deze basisscholen hebben een interne begeleider. Als het handelen van een leerkracht niet het gewenste resultaat heeft zal de betreffende leerling besproken worden met de interne begeleider in het Zorgteam van de basisschool. Indien nodig, wordt er dan een handelingsplan opgesteld. De basisschool dient daarna, in overleg met de ouders/verzorgers van het betreffende kind, de hulpvraag in bij het zorgplatform basisonderwijs. In het zorgplatform zijn een aantal organisaties verenigd: samenwerkingsverband Weer Samen Naar School Waterland (samenwerkingsverband WSNS), de stichting schoolbegeleiding Zaanstreek-Waterland, de GGD Z-W en Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam. Het zorgplatform biedt alle basisscholen binnen onze gemeente een voordeur. In deze voordeur wordt bekeken wat de meeste adequate zorg voor de betreffende leerling is en wordt er een nieuw handelingsplan gemaakt.

Het voortgezet onderwijs: Zorgadviesteam

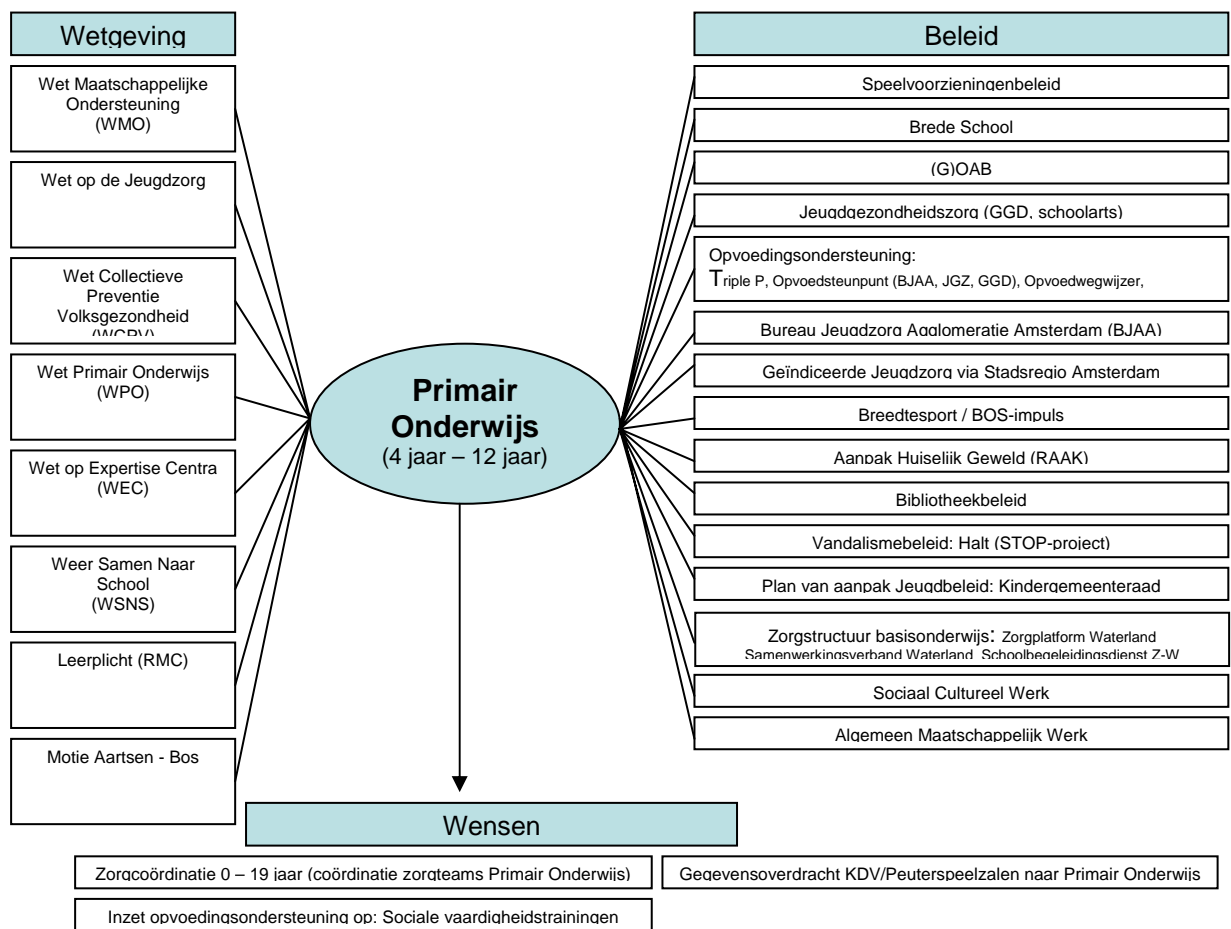
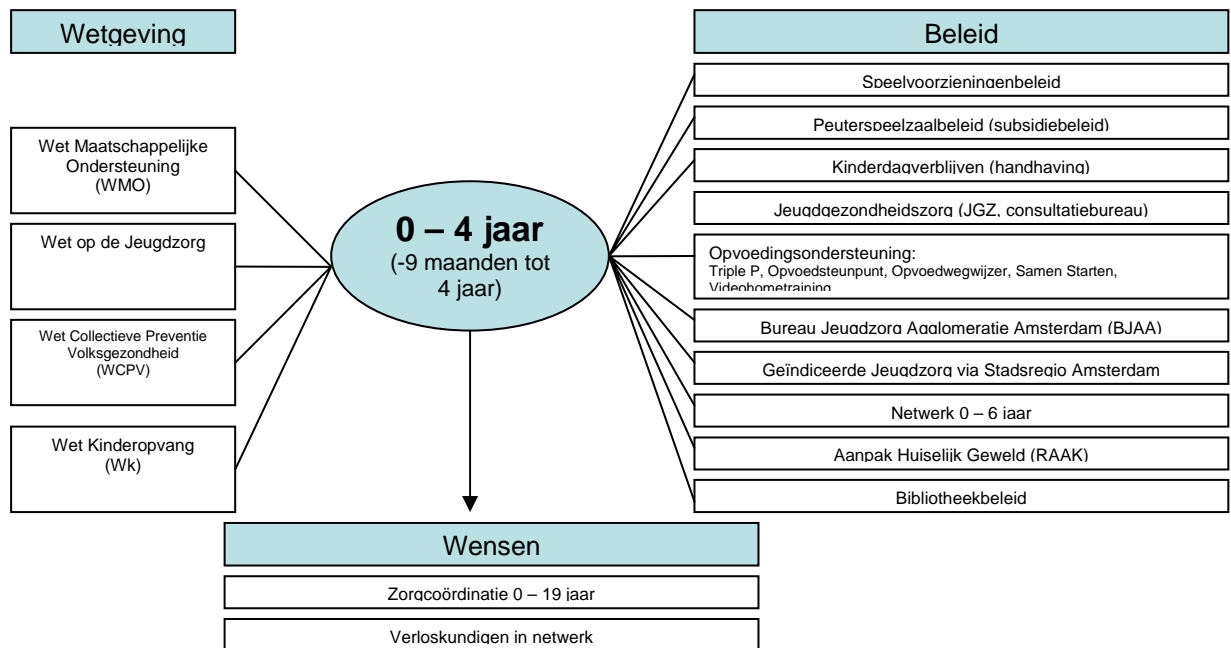
Binnen onze gemeente hebben wij één middelbare school. Het Bernard Nieuwentijt College. Op elke middelbare school functioneert een ZorgAdviesteam (ZAT). Een ZAT is een multidisciplinair overleg waarin professionals uit verschillende domeinen zoals leerlingbegeleiding, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, leerplicht en politie structureel samenwerken en jongeren bespreken bij wie (vermoedens van) emotionele, gedrags-, ontwikkelings- en/of schoolproblemen zijn geconstateerd.

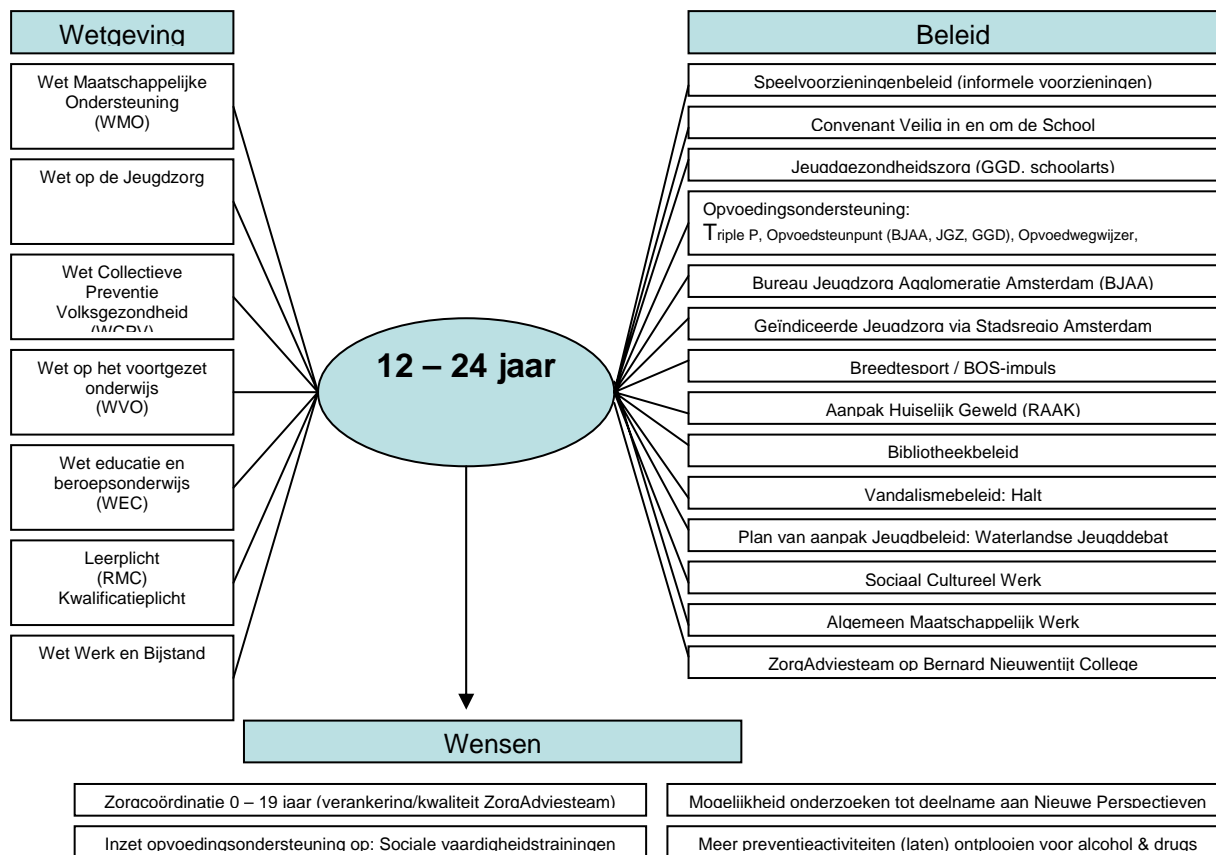
Niet vrijblijvende afspraken over snelle en adequate hulp voor elk kind of jongere vormen de basis van elk overleg van een ZAT. Het kan hierbij gaan om de inzet van opvoedingsondersteuning, maar ook om (zwaardere vormen van) jeugdzorg of vormen van nazorg aan jongeren op wie een justitiële straf of maatregel is toegepast. De meerwaarde van een ZAT zit vooral in het feit dat de zorg meteen en op de juiste plaats wordt ingezet.

Het feit dat we deze basisvoorzieningen gaan vragen om een specifiekere rol te spelen bij de uitwerking van deze jeugdnota is nieuw. Binnen deze nota willen we vooral de grote lijn uitzetten. Het verder uitwerken van zaken rondom de basisvoorzieningen kost tijd, moet in samenspraak met het veld gebeuren en zal dus ook gefaseerd de komende jaren gaan plaatsvinden. In hoofdstuk 5 schetsen we de door ons gewenste fasering, maar sommige ontwikkelingen daarin zullen sneller gaan dan andere, soms ook ingegeven door sturing en regie vanuit de overheid.

3.5. Hoe ziet het veld er nu schematisch uit?

Het volgende schema beoogt inzichtelijk te maken welke voorzieningen er op dit moment zijn die ervoor moeten zorgen dat het eerdergenoemde beeld van: optimale ontplooiing en ontwikkeling richting maatschappelijke zelfstandigheid in onze gemeente mogelijk wordt gemaakt. Het gaat er hierbij om een globaal beeld te geven van ‘wat er allemaal is’. Het schema geeft per levensfase aan met welke wetgeving en welk beleid een kind/jongere te maken heeft of kan krijgen. Daarnaast is voor de volledigheid onderaan opgenomen welke acties/wensen wij de komende tijd verder willen gaan uitwerken om onze jeugdketen volledig sluitend te krijgen. Deze acties worden toegelicht in paragraaf 5.1 en paragraaf 5.2.

4. HOE NU VERDER?

We hebben met het bovenstaande schema in beeld welke wetgeving en welk beleid c.q. ontwikkelingen er spelen. In de volgende paragraaf zullen we dit toespitsen op ons lokale niveau en wat we de komende jaren willen bereiken.

4.1. Welke landelijke ontwikkelingen spelen er?

(Tekst uit: bestuursakkoord rijk – gemeenten, Samen aan de slag d.d. 4 juni 2007)

Ontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin (CJG)

Rijk en gemeenten willen bereiken dat opvoed- en opgroei-ondersteuning voor ouders en kinderen vanzelfsprekend wordt, makkelijk te bereiken en voldoende voorhanden is. Centra voor Jeugd en Gezin dienen daartoe als concept, met als doel bestaande functies en daaruit voortvloeiende taken op het gebied van opvoeden en opgroeien te bundelen en in een samenhangend pakket van dienstverlening aan te bieden. Onderdelen van het concept Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) zijn:

- een inloofunctie, een fysieke plek, waar ouders en kinderen terecht kunnen voor advies informatie, instructie, cursussen etc. (gekoppeld aan school, consultatiebureau, eerstelijns gezondheidscentrum, buurthuis of apart, het is aan gemeenten hoe dat vorm te geven);
- lichte hulp (stut en steun, hulp bij gedragsproblematiek, opvoedhulp);
- logistieke en distributie functie: afstemmen van werkprocessen van verschillende deelnemende partijen, leveren en/of organiseren van daadwerkelijk hulp na signalering en screening, coördineren van inzet van hulp bij meervoudige problemen;
- hiermee worden de JGZ- en WMO-functies vervuld alsmede de schakel gelegd naar de bureaus jeugdzorg, de zorgadviesteams en de vroeg en voorschoolse educatie (VVE-) voorzieningen.

De CJG-vorming vindt plaats onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten. Kabinet en gemeenten gaan ervan uit dat aan het eind van deze kabinetsperiode het basismodel Centra voor Jeugd en Gezin landelijk dekkend werkt. Het basismodel CJG kent de volgende functionaliteiten: jeugdgezondheidszorg, prestatieveld² van de WMO, de schakel met bureau jeugdzorg en de schakel met de Zorgadviesteams². Gemeenten hanteren eenheid van naamgeving en eenheid van taal voor een CJG. Het kabinet stimuleert dat er een voorpost³ van het bureau jeugdzorg functioneert in de Centra voor Jeugd en Gezin, in ieder geval in de centrumgemeenten. Het kabinet bevordert voorts dat er in de back-office van de Centra voor Jeugd en Gezin sprake is van een goede verankering met het bureau jeugdzorg.

Elektronisch Kind Dossier (EKD) en Verwijsindex

Er wordt op rijksniveau naar gestreefd om het Elektronisch kinddossier zo snel mogelijk operationeel te laten zijn; de oorspronkelijke streefdatum van 1-1-2008 wordt niet gehaald. In de tweede helft van 2008 zal het besluit genomen worden hoe de landelijke koppeling van lokale gegevens vorm zal krijgen en volgt nog een haalbaarheidsonderzoek naar de uitwisseling van gegevens tussen de JGZ en de andere organisaties die zich met jeugd bezighouden. De Verwijsindex zal naar verwachting medio 2009 operationeel zijn. Het kabinet en de VNG hebben nader overleg over de wettelijke borging van de Centra voor Jeugd en Gezin, het Elektronisch kinddossier en de Verwijsindex.

4.2. Welk ingezet beleid speelt er nu op lokaal niveau?

1. *Opvoedingsondersteuning: Samen starten, Videobometraining en Triple P*
2. *Brede school*
3. *JGZ: EKD/ Verwijsindex*
4. *Motie Aartsen-Bos*
5. *Stadsregio Amsterdam (WMO, MPG, Verwijsindex)*
6. *Borging Raak*
7. *Fusie Halt Zaanstreek-Waterland*
8. *Participatiebeleid: Plan van aanpak Jeugdbeleid*

¹ Prestatieveld 2: Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen/ouders met opgroeien en opvoeden, waaronder jeugdbeleid 0-23 jaar, vijf gemeentelijke functies en jeugdzorg 0 – 18 jaar van de provincie (in ons geval Stadsregio Amsterdam)

² Op grond van de WVO moet er voor leerlingen met leer- en/of opvoedingsmoeilijkheden een zorgstructuur worden ingericht. Binnen deze zorgstructuur kunnen oplossingen voor specifieke problemen worden besproken en opgepakt.

³ Met een voorpost wordt de voordeursfunctie van Bureau Jeugdzorg bedoeld waar ook lichte geïndiceerde zorg wordt gegeven.

1. Opvoedingsondersteuning

De behoefte aan opvoedingsondersteuning bij ouders neemt toe. Ook in Zaanstreek-Waterland is er duidelijk behoefte aan opvoedingsondersteuning. Uit de resultaten van de gezondheidsenquête (GGD, 2002) blijkt dat 25% van de ouders, met name de vaders, moeite hebben met de opvoeding. Om aan de behoefte aan opvoedingsondersteuning tegemoet te komen heeft het Ministerie van VWS besloten om vanaf 2006 structureel een bedrag van € 50,00 per geboorte aan gemeenten uit te keren ten behoeve van opvoedingsondersteuning.

Ieder jaar zal opnieuw bekeken moeten worden waaraan de € 50,- per kind moet worden besteed. Voor de jaren 2006 en 2007 is gekozen voor de invoering van de interventies “*Samen Starten*” en “*Video Hometraining*”. Samen starten is een interventie t.b.v. probleemsignalering bij de opvoeding. Video Hometraining wordt hierbij ingezet als hulpmiddel bij opvoedingsondersteuning. Daarnaast heeft de Stadsregio Amsterdam (voorheen ROA) éénmalig middelen beschikbaar gesteld voor gemeentelijke activiteiten voorliggend aan de geïndiceerde jeugdzorg. Deze middelen worden gebruikt voor de invoering van Positief Pedagogisch Programma Triple P.

Triple P

Triple P heeft in Nederland de titel: positief pedagogisch programma gekregen. Triple P wordt in een groot aantal landen uitgevoerd, waarbij in Australië al meer dan 25 jaar. Triple P onderscheidt vijf niveaus van ondersteuning, afgestemd op de behoeften van gezinnen. Samen bieden deze vijf niveaus een samenhangend systeem van interventies dat ouders voorziet van de door hun gewenste informatie en steun bij de opvoeding. Concreet wordt met dit programma het scholen van professionals en werken met het programma mogelijk gemaakt. Dit geldt vooral voor professionals zoals: jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, leerkrachten, school maatschappelijk werkers, pedagogen en psychologen.

2. Brede School

Ruim anderhalf jaar geleden is de bouw van een nieuw schoolgebouw op het terrein van de Ilpenhof in Ilpendam op de politieke agenda gekomen. Op dit moment zijn er in Ilpendam twee basisscholen gehuisvest. De besturen hebben een conceptakkoord gesloten over de bouw van een nieuwe brede school in Ilpendam. Deze brede voorziening heeft als werktitel Brede School Ilpendam. De toekomstige gebruikers van de brede school Ilpendam zijn:

- Openbare Basisschool H.M. van Randwijk
- Rooms Katholieke basisschool St. Sebastianus
- Stichting Kinderopvang Noord-Holland (Op de Step)
- Stichting Peuterspeelzaal De Robbedoes

Daarnaast wordt in de brede school een sportzaal ondergebracht. De locatie van de nieuwbouw wordt gedeeld met het nog te realiseren wijksteunpunt. Momenteel wordt het definitieve programma van eisen opgesteld.

3. JGZ: EKD (elektronisch kinddossier) en Verwijsindex

Om een bundeling van taken goed mogelijk te maken op lokaal niveau, zijn instrumenten nodig om informatiestromen rondom het kind te bundelen en digitaal beschikbaar te stellen aan professionals. De ontwikkeling van de instrumenten verwijsindex en het elektronisch kinddossier is onder het kabinet Balkenende II in gang gezet. Naar verwachting zal de verwijsindex dit jaar geïntroduceerd worden. Het elektronisch kinddossier jeugdgezondheidszorg zal later operationeel zijn.

Elektronisch kinddossier

Ieder kind dat in Nederland wordt geboren krijgt een elektronisch kinddossier (EKD). De doelstelling was aanvankelijk dat vanaf 2008 alle kinderen van 0 tot 19 jaar bij het eerst volgende contactmoment een EKD krijgen. Per 1 januari 2009 zou het gebruik van het EKD in de JGZ wettelijk verplicht worden. In het EKD komt informatie te staan over het kind, de gezinssituatie en de omgeving. De dossiers worden bijgehouden door artsen en verpleegkundigen van de jeugdgezondheidszorg. Verschillende instanties (JGZ en GGD) kunnen signalen aan het dossier toevoegen, zonder dat ze het dossier kunnen inzien. De privacy van het kind wordt zo bewaakt en de jeugdgezondheidszorg heeft sneller inzicht in problemen en kan sneller hulp bieden. Om te voorkomen dat een kind ‘kwijt’ raakt als het bijvoorbeeld verhuist, zal het EKD worden gekoppeld aan het Burger Service Nummer (BSN).

In de eerste helft van 2008 besluit de minister hoe de landelijke koppeling van de lokale gegevens vorm zal krijgen. Ook volgt nog een haalbaarheidsonderzoek naar de uitwisseling van gegevens tussen de JGZ en de andere organisaties die zich met jeugd bezighouden.

Relatie verwijfsindex en elektronisch kinddossier

Juist de combinatie van een breed signaleringssysteem en de inhoudelijke informatie in het elektronisch kinddossier in de jeugdgezondheidszorg dat het kind van 0-19 jaar volgt maakt een goede ondersteuning van jeugdigen en gezinnen mogelijk. De verwijfsindex geeft aan op welke momenten afstemming tussen verschillende instanties nodig is: het gaat om momentopnamen. In het elektronisch kinddossier in de jeugdgezondheidszorg wordt gedurende langere tijd informatie over jeugdigen en hun omgeving vastgelegd. In de verdere toekomst zullen de momentopnamen van de verwijfsindex ook worden vastgelegd in het elektronisch kinddossier in de jeugdgezondheidszorg.

4. Motie Aartsen-Bos met betrekking tot buitenschoolse opvang

De Eerste en Tweede Kamer hebben ingestemd met de wettelijke verplichting voor basisscholen om zorg te dragen voor de aansluiting met buitenschoolse opvang voor ouders die daarom vragen: Motie Aartsen/Bos. Als gevolg hiervan is het bevoegd gezag van basisscholen vanaf 1 augustus 2007 verplicht om de aansluiting met kinderopvangorganisaties te regelen. De buitenschoolse opvang waarmee de scholen de aansluiting regelen, valt onder het regime van de Wet Kinderopvang (Wk). Dit betekent dat de opvang moet worden ingeschreven in ons gemeentelijk register Kinderopvang en moet voldoen aan de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang. Voor de organisatie hiervoor ontvangen scholen eenmalig middelen van OCW.

5. Stadsregio Amsterdam (voorheen ROA) Jeugdzorg

Stadsregio Amsterdam ontvangt van het Rijk in het kader van de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg twee doeluitkeringen. Met behulp van een Doeluitkering Bureau Jeugdzorg houdt de Stadsregio het Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (BJAA) in stand. Uit de middelen voor de Doeluitkering Jeugdhulp koopt de Stadsregio, die voor de uitvoering van deze wet is gelijkgesteld aan een provincie, zorg in.

In het dagelijks bestuur van de Stadsregio is een portefeuillehouder verantwoordelijk voor de gang van zaken en er wordt vier maal per jaar overleg gevoerd met de portefeuillehouders Jeugdbeleid uit de regio en de stadsdelen. Dit is ter advisering van de portefeuillehouders richting Dagelijks Bestuur en de Regioraad. Gemeenten en stadsdelen hebben geen formele bevoegdheden in het kader van de jeugdzorg, anders dan hun vertegenwoordiging in de Regioraad die de finale besluiten neemt.

Vier maal per jaar vindt het Stadsregio portefeuillehouderoverleg Jeugdzorg plaats. Ter voorbereiding hiervan is er regionaal ambtelijk vooroverleg waar het ambtelijk advies aan de afzonderlijke portefeuillehouders wordt voorbereid. Daarnaast worden door de Stadsregio zaken aangeboden waar het standpunt van de gemeente gevraagd wordt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- inspraaktraject uitvoeringsprogramma jeugdzorg (vanaf 2007 jaarlijks);
- inspraaktraject multiprobleemgezinnen 2008;
- voorstel tot regionale afstemming vormgeving 5 functies⁴ n.a.v. WMO en Wet op de Jeugdzorg.

6. Borging RAAK

RAAK betekent Reflectie en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling, een landelijk actieve groep die zich op vele gebieden sterk maakt voor de aanpak van kindermishandeling. Zaanstreek-Waterland was één van de vier proefgebieden. RAAK is geen zelfstandig instituut, maar een gedachtegoed van alle instellingen, overheden en organisaties in de regio.

De gemeenten in Zaanstreek-Waterland hebben het voornemen om de RAAK-resultaten te borgen. Hiervoor is momenteel een voorstel in voorbereiding dat binnenkort aan de afzonderlijke gemeenten wordt voorgelegd. Hierin is onder andere opgenomen dat:

- De coördinatie van de integrale aanpak kindermishandeling onder de Stuurgroep Huiselijk Geweld wordt ondergebracht;
- Een regionale beleidstekst met betrekking tot kindermishandeling in de gemeentelijke stukken opgenomen kan worden;

-
1. ⁴ **informatie en advies** verstrekken aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;
 2. **signaleren** van problemen door instellingen zoals jeugdgezondheidszorg (JGZ) en onderwijs;
 3. **toegang bieden tot het (gemeentelijke) hulpaanbod**, beoordelen en toeleiden naar voorzieningen aan de hand van een 'sociale kaart' voor ouders, kinderen en jeugdigen en verwijzers;
 4. **licht pedagogische hulpverlening verzorgen**, zoals maatschappelijk werk en coachen van jongeren;
 5. **coördinatie van zorg** in het gezin op lokaal niveau.

- Indien er mogelijkheden zijn, de gemeenten zich inspannen om Centra voor Jeugd en Gezin op te zetten;
- Deskundigheidsbevordering minimaal eens in de twee jaar voor professionals en vrijwilligers georganiseerd dient te worden;
- Dat het protocol Zorgsignaleren en handelen bij (een vermoeden van) kindermishandeling tweemaal per jaar geactualiseerd en nageleefd dient te worden;
- De Opvoedwegwijzer (www.opvoedwegwijzer.nl) en de bijbehorende website onderhouden worden.

7. Fusie Halt Zaanstreek – Waterland

Op initiatief van het Ministerie van Justitie heeft er een herstructurering in de Halt⁵-sector plaatsgevonden, wat ook de aanleiding was voor het samenvoegen van de bureaus Halt van Zaanstreek en Waterland. Begin 2007 is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende gemeenten getekend. De Halt-organisatie kenmerkt zich door een tweezijdig karakter in werkzaamheden en financiering, waarbij de repressieve activiteiten onder het subsidieregime van Justitie vallen en de preventieve activiteiten onder het subsidieregime van de deelnemende gemeenten.

8. Participatiebeleid: Plan van aanpak Jeugdbeleid

Momenteel voeren we het plan van aanpak Jeugdbeleid (2004) uit. Dit plan van aanpak bestaat uit de kindergemeenteraad, het Waterlandse Jeugddebate, de participatieprijs (wordt uitgereikt bij de nieuwjaarsprijzen) en het jongerendeel van de gemeentelijke website. Deze onderdelen sluiten aan bij de tweede P, Participatie. Bij participatie gaat het om gehele maatschappelijke participatie. Jeugdigen hebben immers het recht om als volwaardig individu deel uit te maken van de maatschappij. Ze moeten in de gelegenheid gesteld worden om taken op zich te nemen en verantwoordelijkheid te dragen, om hun eigen beslissingen te nemen, teneinde invloed uit te kunnen oefenen op hun eigen leefomgeving en toekomstperspectief.

Kindergemeenteraad

De kindergemeenteraad is een participatieproject voor alle kinderen van 10 tot en met 12 jaar (groep 7 en 8 van de basisschool) die in de gemeente Waterland wonen. De gemeente Waterland wil graag dat kinderen meedenken, meedoen en meebeslissen over hoe hun wijk of dorp eruit moet zien. Het college vraagt daarom aan de kinderen van groep 7 en 8 om ideeën en plannen te bedenken om hun wijk leuker, veiliger, gezelliger te maken. Van alle ideeën die de kinderen indienen kiezen de kinderen uiteindelijk zelf het beste plan. Dit plan wordt vervolgens uitgevoerd: de gemeente stelt hiervoor maximaal € 10.000,00 ter beschikking. De kindergemeenteraad geeft kinderen een stem en maakt hun wensen bekend bij de Waterlandse politiek.

Waterlands Jeugddebate

Voor de oudere jeugd van 13 tot en met 15 jaar werd er jaarlijks het Waterlands Jeugddebate georganiseerd (wordt nu om het jaar). Tijdens deze avond gaan jongeren met het college van burgemeester en wethouders in debaat over hun ideeën voor de gemeente. Door instelling van een budget voor uitvoering van de voorgestelde plannen (maximaal € 10.000,00) uit het debaat willen wij de jongeren motiveren om deel te nemen aan het lokale debaat en willen we laten zien dat we de jongeren serieus nemen.

⁵ Aanpak en preventie van veelvoorkomende jeugdcriminaliteit is het doel van Bureau HALT. Onder veelvoorkomende jeugdcriminaliteit vallen zaken als vandalisme, pesten, diefstal, graffiti en (vuurwerk)-overlast. Uitgangspunt is de verantwoordelijkheid van jongeren voor hun gedrag en de kans die zij moeten krijgen om hun fouten weer goed te maken.

4.3. Welke problemen signaleren we als gemeente, wat missen we in ons aanbod?

Vooraf moet gezegd worden dat er al heel veel is. Heel veel jongeren vinden de juiste weg naar hulp, begeleiding en de meeste jongeren groeien, gelukkig, nog steeds probleemloos op, maar niet allemaal. Om alle functies van de Wet op de Jeugdzorg en prestatieveld 2⁶ van de WMO volledig dekkend te hebben voor onze gemeente moet er meer worden ingezet op:

1. *Zorgcoördinatie, ketenbreed*
2. *Meer opvoedingsondersteuning voor jongeren 12+*
3. *Regievoering sluitende keten*
4. *Verantwoordelijkheid voor licht ambulante zorg*
5. *Bijsturing plan van aanpak Jeugdbeleid*
6. *Aanpak jeugdgroepen in Waterland*

1. *Zorgcoördinatie*

De reden is dat wij nu als gemeente te weinig grip hebben op en sturing geven aan de zorgcoördinatie binnen onze gemeente. Professionals hebben vanuit hun werkveld de plicht om de zorgcoördinatie te regelen, maar hoe werkt het als er meerdere instanties bij één jeugdige betrokken zijn? “Eén gezin, één plan”, wordt de aanpak als er meerdere instanties bij een gezin betrokken zijn, volgens het programma Jeugd 2007-2011. Dit geldt voor alle situaties of het nu gaat om opvoeding, (jeugd)gezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs, wonen, werken, schulden of veiligheid. Zodra twee of meer hulpverleners bij een gezin betrokken zijn, moeten zij automatisch de handen ineen slaan om tot een gezamenlijke aanpak voor het gezin te komen, waarbij één van hen de coördinatie heeft.

Om een samenhangende en adequate begeleiding, hulp en – als dat nodig is – correctie te kunnen bieden, moeten de partijen in de keten goed samenwerken. Dat begint bij een goede informatie-uitwisseling. Helaas zien we dan nog altijd dat instellingen dan niet happig zijn om de algehele coördinatie van zorg dan op zich te nemen. Het probleem in de jeugdketen is meestal niet dat er onvoldoende informatie beschikbaar is, maar dat er geen systematische uitwisseling plaatsvindt van die informatie, vooral als er meerdere disciplines bij betrokken zijn (zorg, onderwijs, sociale zekerheid, politie, justitie). Tevens is deze zorgcoördinatie dan vaak regionaal geregeld, terwijl er juist behoefte is om lokaal de regie te houden en dit voor gehele keten 0 -19 jaar in beeld te hebben voor onze jeugd.

2. *Opvoedingsondersteuning is speerpunt van landelijk en regionaal beleid.*

Er is veel aanbod in onze regio, maar vooral voor jongeren die niet in onze eigen gemeente voortgezet onderwijs volgen en waar toch wel iets mee aan de hand is, missen we nog iets. We hebben de jongeren niet voldoende in beeld. Ouders hebben behoefte aan ondersteuning bij het opvoeden van pubers. De basisvoorziening: de middelbare school, is hierbij een niet afdoende voorziening. Er moeten andere kanalen aangeboord worden om deze doelgroep te bereiken.

Daarnaast hebben we in korte tijd twee individuele aanvragen voor het project Nieuwe Perspectieven⁷ binnengekregen vanuit het veld die wij inmiddels hebben gehonoreerd.

Gezien de dringende behoefte aan dit project wordt voorgesteld (zie paragraaf 5.1.4) om in 2007 2 trajecten (1 traject per jongere) in te kopen voor onze gemeente. Dit kan op korte termijn omdat het project zowel in de gemeente Purmerend als in de gemeente Amsterdam al loopt en deze gemeenten erg enthousiast zijn over de effectiviteit van het project.

3. *Regievoering, naar alle instellingen die onderdeel zijn van de zorgketen.*

Er zijn heel veel structuren en netwerken die goed functioneren. Maar hoe gaat het eigenlijk als een kind of jongere van school wisselt of uit beeld raakt? Mag dat eigenlijk wel? Elke jongere in onze gemeente moet in beeld zijn bij een instantie, hetzij: onderwijs, RMC, BJAA of JGZ.

⁶ Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen/ouders met opgroeien en opvoeden, waaronder jeugdbeleid 0-23 jaar, vijf gemeentelijke functies en jeugdzorg 0 – 18 jaar van de provincie (in ons geval Stadsregio Amsterdam)

⁷ Het project Nieuwe Perspectieven is een korte ambulante vorm van begeleiding waarbij men probeert te voorkomen dat jongeren verder afglijden en waarbij men het netwerk rond de jongere versterkt. De doelgroep bestaat uit jongeren vanaf 12 jaar. Het traject duurt per jongere ongeveer 9 maanden, waarbij 3 maanden intensieve begeleiding, 3 maanden regelmatig contact en daarna nog 3 maanden nazorg.

Wij zijn als gemeente vanuit onze regierol in het lokale onderwijs- en jeugdbeleid op beleidsmatig en bestuurlijk niveau verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkende lokale structuur van vroegsignalering en passende zorgvoorzieningen voor kinderen en hun ouders/gezinnen. Naast het realiseren van voldoende aanbod van de benodigde lokale zorg betekent het ook dat wij afstemming daartussen moeten bewerkstelligen. Wij moeten (opdracht geven) tot een goede bereikbaarheid van deze voorzieningen voor onze jeugdigen. In onze regievoering hebben wij nog niet de gehele keten goed afgedekt. Vooral de overgangssituaties van de ene voorziening naar de andere voorziening moeten beter verankerd worden.

4. Trajecten licht ambulante zorg worden niet meer door BJAA uitgevoerd

Het ziet er naar uit dat wij op termijn zelf moeten gaan voorzien in het bieden van licht ambulante hulp aan jeugdigen. (vòòr de voordeur van BJAA).

Waarschijnlijk zal in de loop van 2008 duidelijk worden of wij hier nog aanbod voor missen. Door op individuele basis zorg/hulp te kunnen inkopen bij bijvoorbeeld Spirit⁸ en door onze provinciale aanvraag opvoedingsimpuls (zie subparagraaf 5.1.3) voorzien we waarschijnlijk volledig in de eventuele behoefte aan licht ambulante zorg.

5. Bijsturing plan van aanpak Jeugdbeleid nodig

Het plan van aanpak Jeugdbeleid: Jeugddebat en Kindergemeenteraad moeten worden bijgestuurd zodat het nog beter aansluit bij zowel onze wensen als die van de jongeren. Het grootste struikelpunt bij zowel het Waterlandse Jeugddebat als de kindergemeenteraad is dat de stemming over de voorstellen niet geheel voldoet aan de verwachting. Daarnaast is er vanuit de groep 13 – 15 jarigen weinig animo om mee te doen aan het Jeugddebat. Aanpassingen worden, apart van deze Jeugdnota, aan het college voorgelegd en de raad zal hiervan in kennis worden gesteld. Daarnaast is in de perspectievennota 2007 het volgende opgenomen: “Door het jeugddebat om het jaar te organiseren komen er extra middelen vrij. Deze middelen zullen worden ingezet als dekking voor een deel van de vervanging van de speeltoestellen.” Hier is echter geen financiële invulling aan gegeven omdat de vervanging van de speeltoestellen al volledig gedekt lijkt te worden binnen de huidige financiële kaders. We stellen nu voor om de vrijkomende middelen in te zetten voor de uitvoering van de actiepunten uit de Jeugdnota.

6. Aanpak Jeugdgroepen in Waterland

Uit een inventarisatie van politie Zaanstreek – Waterland, zoals deze in de maanden februari tot en met juni 2007 is gehouden blijkt dat wij een aantal jeugdgroepen binnen onze gemeente hebben. Deze inventarisatie is jaarlijks verplicht gesteld door de overheid. Er is landelijk voor een inventarisatiemethode gekozen, namelijk de shortlistmethode van Ferweda en Beke⁹. Binnen deze methodiek zijn drie soorten groepen te onderscheiden: hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen. Uit de eerste onderzoeken blijkt voor onze gemeente het volgende:

Gemeente Waterland: - 6 jeugdgroepen in totaal.
- 3 hinderlijke groepen
- 1 overlastgevende groep
- 2 criminele groepen (Hierbij is verificatie nog nodig!)

Uit de literatuur blijkt dat de aanpak van jeugdgroepen het meest effectief is als er door de verschillende ketenpartners wordt samengewerkt. In ieder geval betreft het dan de gemeente, politie en jongerenwerkers welke betrokken worden in een integrale aanpak. De integrale aanpak is wenselijk om zowel direct te kunnen optreden (beboeten door politie) als daarnaast ook de achterliggende problematiek van de jongeren te kunnen aanpakken door preventieve voorzieningen.

⁸ Spirit is een instelling voor jeugdzorg en helpt ouders, opvoeders, jeugdigen en familie problemen op te lossen die zich voordoen bij opvoeden en opgroeien van jeugdigen. Dit wordt zo veel mogelijk aangeboden in de eigen leefomgeving van jeugdigen. Ook de pleegzorgorganisatie is voor onze regio bij Spirit ondergebracht.

⁹ De shortlist bestaat uit het invullen van een lijst door mensen die zicht hebben op jeugdgroepen. Deze shortlist is een instrument waarmee iemand relatief eenvoudig een jeugdgroep in beeld kan brengen. Jeugdgroepen verschillen op basis van omvang, samenstelling en mate van ernst van hun gedrag.

4.4. Wat mist onze Jeugd?

Bij jongeren gaat het vooral om actie. Men wil 'hangen' en dingen doen. Vanuit het Jeugddebat en de kindergemeenteraad weten we dat onze jongeren vooral voorzieningen missen, zoals: hangplekken, jeugdthons, disco's, speeltuinen, zwemgelegenheden, speelvoorzieningen zoals basketbalpalen, voetbaldoelen en skatevoorzieningen. Door subsidies in het kader van de breedtesport zijn er al een aantal informele speel/recreatieplekken gerealiseerd. Het veld aan de Meerkoetstraat in IJpendam is met breedtesportsubsidie gerenoveerd en is uitgebreid met voetbaldoelen en basketbalpalen. De stichting de Laatste Mol uit Watergang heeft een subsidie ingediend voor de breedtesport die gehonoreerd is. Mede dankzij de breedtesportsubsidie is het veld in Watergang gerenoveerd. De roep van jongeren bij o.a. het Waterlandse Jeugddebat om feesten en disco's is in zowel in 2005 als 2006 gehonoreerd. Helaas blijkt de uitwerking niet goed te bekijken. De feesten worden onvoldoende bezocht door de jeugd.

4.5. Wat zegt de Omnibusenquête van 2006?

Voorzieningen voor jongeren worden het meest gemist

Van de inwoners van Waterland mist 52% voorzieningen. Dat is het hoogste percentage van alle deelnemende gemeenten. Veruit het meeste mist men voorzieningen voor jongeren. Over deze voorzieningen is men ook het minst tevreden. Ook de speelvoorzieningen voor kinderen krijgen een laag cijfer. Het meest tevreden is men over de peuterspeelzalen, basisscholen, sportvoorzieningen en gezondheidszorgvoorzieningen. Ruim 60% van de inwoners doet minstens eens per maand aan sport, ongeveer een derde sport zelden of nooit.

De meeste inwoners van Waterland zijn tevreden over de mogelijkheden om in de eigen gemeente in verenigingsverband te sporten. Ongeveer de helft van de inwoners komt wel eens in een wijkcentrum, buurthuis of dorps huis, dit is meer dan in de andere deelnemende gemeenten. Men ziet deze centra vooral als een ontmoetingsplaats en als plaats voor recreatieve activiteiten. De inwoners van Waterland die iets missen noemen het vaakst een zwembad en een speeltuin of speelweide.

Verloedering

De gemeente heeft de slechtste score van de deelnemende gemeenten op de verloederingsindicator. Hiervoor is de inwoners gevaagd hoe vaak in hun buurt sprake is van bekladding, rommel, hondenpoep en vernieling. Van deze vormen van verloedering, wordt hondenpoep door de meeste mensen (85%) genoemd, gevolgd door vernieling (75%).

Overlast door jongeren

In 2006 geeft 10% van de inwoners van Waterland aan dat overlast door groepen jongeren vaak in hun buurt voortkomt. 41% zegt dat dit soms voorkomt. Het oordeel is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2004, toen waren deze percentages respectievelijk 9% en 36%.

4.6. Wat blijkt er uit de Jeugdnota 2001-2004?

De jeugdnota 2001 – 2004, met de twee bijbehorende voortgangsrapportages uit 2002 en 2003, behandelde vooral zaken in de openbare ruimte en de participatieve pijler van ons jeugdbeleid. Deze vervolgnota richt zich, conform het landelijke beeld, meer op de preventieve pijler, met continuering van het plan van aanpak: Jeugdbeleid (Jeugddebat en Kindergemeenteraad). Wij worden vanuit de overheid (Wet op de Jeugdzorg, WcPV en WMO: prestatieveld 2) gestuurd om meer programma's te ontwikkelen om de jeugdketen sluitend te maken en de regie te voeren over het gehele jeugdbeleid. Toch is het goed om even stil te staan bij de laatste voortgangsrapportage van de vorige Jeugdnota:

Wat waren per eind 2002 de nog niet gerealiseerde actiepunten van de vorige jeugdnota 2001 - 2004?

De niet gerealiseerde punten uit de planning van 2002 en nieuwe punten zijn doorgeschoven naar de planning (zie bijlage) van 2002/2003.	Herstructurering van het scholeneiland	Voorbereiding is gestart
	Werkgroep Jeugdbeleid IJpendam	Jan. 2003
	Planvorming gemeentelijke jeugdparticipatie	Jan. 2003
	Advies omtrent speelvoorzieningen	Febr. 2003

Inmiddels zijn alle bovengenoemde punten onderzocht en desgewenst in voorbereiding of afgerond. Hiermee zijn er geen openstaande actiepunten meer vanuit de Jeugdnota 2001 – 2004.

4.7. Wat zegt het college programma en programma-akkoord 2006 – 2010?

Het college programma geeft op bladzijde 11 het volgende aan over:

- Speelplaatsen:
 - *Product*: Notitie speelvoorzieningen.
 - *Effect*: Succesvol beleid om stichtingen in de kernen de verantwoordelijkheid te laten voor kwalitatieve speelplaatsen wordt voortgezet¹⁰
 - *Planning*: 2007
- Jeugdbeleid:
 - *Product*: Kindergemeenteraad en Jeugdbeleid
 - *Effect*: Jeugdparticipatie
 - *Planning*: 2007 tot en met 2009

Het programma-akkoord geeft op bladzijde 8 het volgende aan:

“De initiatieven uit de afgelopen periode die invulling geven aan het Jeugdbeleid worden bijzonder gewaardeerd. Daarom zal opnieuw uitvoering worden gegeven aan de kindergemeenteraad (groep 7 en 8 lagere school) en het jeugddebat (1^e, 2^e, 3^e klas middelbare school). We willen vooral ‘met’ jongeren praten en niet ‘over’ ze. Het aanwezige budget is voldoende en het totale beleid laat goede resultaten zien.

¹⁰ In de notitie speelvoorzieningenbeleid, onlangs door B&W vastgesteld, zal hierop verder worden ingegaan.

5. ACTIE

Op welke manier gaan we de bovenstaande wensen/problemen/zorgen omzetten in acties?

De onderstaande acties zijn verdeeld in twee paragrafen. De eerste behandelt het nieuwe beleid en het beleid met financiële consequenties, de tweede paragraaf behandelt acties die voortvloeien uit bestaand beleid.

5.1. Nieuw beleid en aanpassing van bestaand beleid met financiële consequenties

5.1.1. *Organiseren van een jeugdbijeenkomst met professionals*

Deze jeugdbijeenkomst met partners in het veld heeft als doel om gezamenlijk te bespreken welke mogelijkheden er zijn voor onze gemeente om in de toekomst een centrum voor Jeugd en Gezin mogelijk te maken. (Zie paragraaf 4.1.: Bestuursakkoord rijk - gemeenten, na deze kabinetsperiode moet het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) landelijk dekkend zijn).

Zodra vanuit het ministerie van VWS duidelijk wordt of er, en zo ja welke, financiën vrijkomen voor het CJG zal dit met een uitgewerkt plan van aanpak worden voorgelegd aan het college en raad, waarna het in de fasering (paragraaf 5.3.1.) van deze jeugdnota wordt gepast. Voor nu zal het als Pm post worden opgenomen met de start in het jaar 2008.

5.1.2. *Uitvoering van alcohol- en drugspreventie-activiteiten*

De laatste tijd staan in de regionale pers regelmatig berichten over jongeren op het platteland die gebruik maken van zuipketen, in het weekend wild stappen en veel te veel alcohol (en drugs) nuttigen. Op basis van het gegeven dat ook in onze gemeente deze problematiek speelt willen wij onderzoeken op welke manier we dit preventief het beste kunnen gaan oppakken. Wij denken daarbij aan partners uit het veld om ons daarbij te willen ondersteunen. Gedacht hierbij kan worden aan stichtingen/instituten die op dit terrein actief zijn, kernraden en jongerenorganisaties.

De uitvoering van alcohol- en drugspreventieactiviteiten is een actueel onderwerp. Op dit moment worden de mogelijkheden op dit gebied onderzocht en worden de exacte kosten en de beoogde effecten in kaart gebracht. Voor de uitvoering van de preventieactiviteiten wordt vanaf 2007 jaarlijks € 4.000,00 geraamd.

5.1.3. *Opvoedingsondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen en oudercursussen*

Momenteel is er een regionale aanvraag voor opvoedingsondersteuning in behandeling bij de provincie Noord-Holland. Als 'kleine' gemeenten in de regio zijn we al langere tijd op zoek naar een laagdrempelig preventief aanbod voor de jeugd 12+ wat zo lokaal mogelijk georganiseerd moet worden. Het aanbod van sociale vaardigheidstrainingen (sova-trainingen) voor jongeren en oudercursussen biedt ouders lokaal een laagdrempelig handvat om iets te doen aan de lichte gedragsproblemen van hun kind zonder hier meteen voor naar Bureau Jeugdzorg of GGD Z-W te moeten. Voor jongeren blijkt het vooral ook een leuke en nuttige competentietraining te zijn, waarin gewerkt wordt met video, spelsituaties, helpende gedachten, opdrachten en sportoefeningen. Deze competentietraining wordt ook gegeven als leerstraf in het kader van een Halt-afdoening en wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat het werkt (evidence-based).

Voor ons geldt dat het merendeel van deze groep (12+) niet in onze gemeente naar school gaat en dus niet goed (genoeg) in beeld zijn. Ook bij de GGD verdwijnen ze uit beeld en bij Bureau Jeugdzorg komen ze pas in beeld als er iets 'misgegaan' is. Omdat de middelbare school als vindplaats dus niet de lading dekt, moesten we zoeken naar andere vormen van bereik. Uit ons regio-overleg blijkt dat vooral de sportverenigingen, kerken, dorpsraden, basisscholen en sociaal cultureel werk in de kleine gemeenten een belangrijke peiler zijn.

Momenteel wordt de aanvraag beoordeeld door de provincie Noord-Holland, daarna zal het bestuurlijke traject binnen elke gemeente gestart worden ter besluitvorming. In de perspectievennota is hiervoor al jaarlijks € 7.000,00 geraamd.

5.1.4. Deelname aan project Nieuwe perspectieven

Het project *Nieuwe perspectieven* in Amsterdam is succesvol. In het project worden jongeren die 'licht criminele activiteiten' op hun kerfstok hebben op het rechte pad gebracht en gehouden. Dat gebeurt door deze jongeren tijdens hun dagelijkse bezigheden en thuis te begeleiden. Als het nodig is, treden hulpverleners vroegtijdig op. Acht op de tien deelnemende jongeren zijn twee jaar na beëindiging van het traject nog steeds aan het werk of zitten op school. Negen van de tien jongeren ronden het project helemaal af. Maar 6 procent komt uiteindelijk toch terecht in de harde kern van jeugdcriminelen.

Per traject (dus per jongere) kost Nieuwe Perspectieven € 5.000,00. Gezien de aanvragen (2 aanvragen binnen korte tijd) bij onze gemeente moeten we de komende jaren rekening houden met het inkopen van ongeveer 2 trajecten per jaar en dus een benodigd jaarbudget van € 10.000,00.

5.1.5. Uitwerking van het speelvoorzieningenbeleid gaat in najaar 2007 en volgende jaren plaatsvinden

In het najaar van 2007 wordt de nieuwe kaderstelling speelvoorzieningenbeleid in de gemeenteraad besproken. De komende jaren zal er uitwerking worden gegeven aan dit nieuwe beleid. Bij de herinrichting van de speelplaatsen worden de omwonenden en de verschillende doelgroepen jeugd betrokken. Graag verwijzen wij u naar de kadernotitie speelvoorzieningenbeleid.

5.1.6. Zorgcoördinatie ketenbreed inzetten

In voorafgaande hoofdstukken is aangegeven dat wij vanuit onze regierol in het lokale onderwijs- en jeugdbeleid (Wet op de Jeugdzorg, WcPV) op beleidsmatig en bestuurlijk niveau verantwoordelijk zijn voor het realiseren van een dekkende lokale structuur van vroegsignalering en passende zorgvoorzieningen voor kinderen en hun ouders/gezinnen. Naast het realiseren van voldoende aanbod aan de benodigde lokale zorg betekent het ook dat wij de afstemming daartussen moeten bewerkstelligen: **de zorgcoördinatie in het gezin op lokaal niveau**. Om dit voor onze gemeente te waarborgen moet ingezet worden op een lokale zorgcoördinator. Deze coördinator stemt niet alleen de zorg op elkaar af tussen de specifieke basisvoorzieningen, maar heeft tevens doorzettingsmacht. Deze doorzettingsmacht is belangrijk omdat de zorgcoördinator, over de grenzen van zijn/haar eigen organisatie heen, bij een vastzittend traject dan vooruitgang kan boeken. Een zorgcoördinator krijgt daarmee de volgende taken:

- deelname aan Zorgteams basisscholen en ZorgAdviesteam voortgezet onderwijs in onze gemeente
- coördinatie van het Netwerk 0 – 6 jaar (agenda, voorzitterschap, namen van ingebrachte casussen tijdig naar alle betrokkenen verspreiden zodat iedereen zijn/haar eigen informatie mee kan nemen voor het overleg, bewaken van de privacyregels)
- zorgcoördinatie met doorzettingsmacht bij stagnerende trajecten in het netwerk of zorg(advisie) teams
- vraagbaak en consultatiefunctie
- verantwoording van de uitgevoerde dienstverlening.

De rol van zorgcoördinatie kan het beste neergelegd worden bij de JGZ of GGD Z-W omdat zij één van de specifieke basisvoorzieningen zijn die verantwoordelijk zijn voor de zorg 0 – 19 jaar. De inschatting is dat het zal gaan om 6 – 8 uur zorgcoördinatie per week gedurende 42 weken per jaar voor onze gemeente. Vanaf 2008 moet hiervoor structureel € 15.000,00 per jaar worden geraamd.

5.1.7. Overdracht van gegevens van kinderdagverblijven/peuterspeelzalen naar basisscholen stimuleren en verankeren

De overgangen tussen de verschillende voorzieningen blijken kritieke momenten te zijn voor verstoringen en uitval. Tussen peuterspeelzalen en het primair onderwijs moeten de gegevens van kinderen over de algemene ontwikkeling van het kind overgedragen worden om zo de continuïteit in ketenzorg te waarborgen. Op het punt van de uniformiteit van formulieren en de aard van de aan te leveren gegevens kunnen verbeteringen worden aangebracht. Wij willen hier ook de kinderdagverblijven (kdv) bij betrekken. In het kader van de wet op de Privacy moeten ouders toestemming geven om de hiervoor genoemde gegevens te mogen overdragen. Samen met het veld zal onderzocht worden hoe hier het beste vorm aan kan worden gegeven in onze gemeente. Voor het jaar 2008 wordt hier eenmalig € 5.000,00 voor geraamd.

5.2. Continuering, verbetering en omvorming van bestaand beleid

5.2.1. Voortgang Waterlandse Jeugddebate en kindergemeenteraad in aangepaste vorm

Participatie is één van de pijlers van ons Jeugdbeleid. Het recht op participatie van jongeren is in een aantal artikelen van het Kinderrechtenverdrag (IVRK) expliciet verankerd. In artikel 12 is het recht op een mening vastgelegd en artikel 13 stelt dat de vrijheid moet bestaan om deze mening te kunnen uiten. De belangenbehartigingsorganisaties die verenigd zijn in Kinderen in Tel van het Verweij-Jonker instituut hopen, dat het mogelijk wordt om in het databoek 2008 een indicator op te nemen voor Jeugdparticipatie. Aan de politieke en de maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren proberen we als gemeente hard te werken met het Waterlandse Jeugddebate en de kindergemeenteraad (beiden onderdeel van plan van aanpak Jeugdbeleid). Er blijkt echter nog steeds een spanningsveld te bestaan. Het effectief uitvoeren van (jeugd)participatie blijkt in de praktijk een moeizaam proces, waarvoor vooral tijd en ruimte nodig zijn.

Met de komst van de WMO is op het terrein van jeugdparticipatie een belangrijke rol voor ons als gemeente weggelegd, maar de minister Jeugd en Gezin zal hier ook zijn steentje aan bijdragen. De minister voor Jeugd en Gezin zal jaarlijks een prijs gaan uitreiken voor de gemeente die het beste initiatief heeft op het gebied van jeugdparticipatie.

Zowel het Waterlandse Jeugddebate als de kindergemeenteraad heeft nu tweemaal plaatsgevonden. Door het continueren van het plan van aanpak Jeugdbeleid in een aangepaste vorm doen we recht aan de inspraak van jongeren en doen we recht aan het kunnen uiten van hun mening aan het college en de gemeente. In het Jeugdbeleid werd jaarlijks € 40.000,00 geraamd voor uitvoering van het volledige plan van aanpak Jeugdbeleid. Dit plan van aanpak bestond naast het Waterlandse Jeugddebate en de Kindergemeenteraad uit de participatieprijs en jongerengedeelte van de gemeentelijke website. Zoals aangegeven in paragraaf 4.3.5. is in de perspectievennota 2007 opgenomen dat het Waterlandse Jeugddebate nu om het jaar georganiseerd gaat worden. Hierdoor komen extra middelen vrij (te weten € 14.000,00). Deze middelen zullen worden ingezet als dekking voor een deel van de actiepunten uit de Jeugdnota. Het bovenstaande betekent dat het volgende jeugddebate in 2008 georganiseerd zal worden.

5.2.2. Aanpak Jeugdgroepen in Waterland

In paragraaf 4.3 punt 6. is aangegeven dat we in onze gemeente te maken hebben met 6 jeugdgroepen. De politie Zaanstreek - Waterland onderzoekt en overlegt met andere partijen wat hierbij de meest juiste, integrale, aanpak kan zijn. Wij zijn van mening dat dit onderwerp hoge prioriteit vraagt en blijven aandringen op voorrang bij de agendering hiervan.

5.2.3. Continuering overleg met omwonenden 't Spil

In het verleden zijn er enkele bijeenkomsten geweest om de overlastproblematiek rondom winkelcentrum 't Spil te bespreken. Op 20 september 2005 heeft het laatste periodiek overleg hierover plaatsgevonden tussen omwonenden van 't Spil, een vertegenwoordiging van het gemeentebestuur en vertegenwoordigers van het politiekorps Zaanstreek-Waterland. In het voorjaar van 2008 zal er een nieuwe bijeenkomst worden gehouden om de huidige stand van zaken rondom 't Spil te bespreken.

5.2.4. Voortgang van Breedtesport en inzet BOS-impuls per 2009

De Breedtesportimpuls "Sportief op Weg" binnen onze gemeente loopt nog tot eind 2008. Met het breedtesportproject ontplooiën wij gezamenlijk (verdere) initiatieven die bijdragen aan een duurzame verbetering van het lokale sportaanbod en de jeugd in onze gemeente in staat stellen om op ieders niveau mee te gaan doen en te blijven doen aan activiteiten op het gebied van sport en bewegen. De Buurt-, Onderwijs- en Sportimpuls is een goede voortzetting van al ingezette trajecten binnen de breedtesportimpuls. De deelprojecten zullen worden aangevuld met voedings- en gezondheidsaspecten voor de doelgroep 6 tot en met 18 jaar. De BOS-impuls zal gaan starten per 2009.

5.2.5. Versterking van het ZorgAdviesteam samen met het voortgezet onderwijs

Momenteel heeft het Bernard Nieuwentijt College in Monnickendam een functionerend ZorgAdviesteam (ZAT). Samen met het voortgezet onderwijs, leerplicht, BJAA, GGD Z-W en politie zal worden bekeken hoe de kwaliteit en de zorgcoördinatie van het ZorgAdviesteam verbeterd kan worden. Deze verbeteringen moeten leiden tot een betere communicatie en samenwerking tussen de verschillende ketenpartners.

Het ZAT vormt een onderdeel van de leerlingenzorg. In het ZAT komen hulpvragen over leerlingen binnen, die door de interne zorgstructuur binnen de school niet (meer) beantwoord kunnen worden of waar de school een gerichte ondersteuning bij vraagt. De school kan dan een beroep doen op de expertise, die verzameld aanwezig is in het ZAT. Samen met de partners wordt bekeken welke samenwerkingsafspraken er gemaakt moeten worden op grond waarvan zowel de school als het ZAT zelf houvast heeft en krijgt om de hulpvragen zo goed mogelijk uit te voeren en helderheid te verschaffen over de rol, taak, werkwijze van het ZAT zelf en de verbinding met de school interne-begeleiders.

5.3.1. Relatie beleidsuitgangspunten – actiepunten

In hoofdstuk 3.3 hebben we de beleidsuitgangspunten geformuleerd voor onze gemeente. Te weten:

1. *Het jeugdbeleid heeft tot doel jongeren zich optimaal te laten ontplooiën en ontwikkelen in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelname aan het maatschappelijk leven.*
2. *Ouders en verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en ondersteuning van jongeren op weg naar volwassenheid.*
3. *Het is onze gemeentelijke taak om ouders, kinderen en jongeren te ondersteunen op het gebied van opgroeien en opvoeden.*

Wij willen het doel zoals verwoord onder de beleidsuitgangspunten bereiken door een combinatie van de 3 Pijlers (de 3P's): **Preventie, Participatie en Perspectief**. In het onderstaande schema worden de actiepunten zoals verwoord in paragraaf 5.1. en paragraaf 5.2. in relatie gebracht met onze 3 pijlers.

Pijlers	
Preventie	: het voorkomen, terugdringen en beperken van achterstanden in de toekomst
	<i>actiepunt 5.1.1.</i> Organiseren van een jeugdbijeenkomst met professionals
	<i>actiepunt 5.1.2.</i> Uitvoering van alcohol- en drugspreventie-activiteiten
	<i>actiepunt 5.1.6.</i> Zorgcoördinatie ketenbreed inzetten
	<i>actiepunt 5.1.7.</i> Overdracht van gegevens van kinderdagverblijven/peuterspeelzalen naar basisscholen
	<i>actiepunt 5.2.2.</i> Aanpak Jeugdgroepen in Waterland
	<i>actiepunt 5.2.5</i> Versterking van het ZorgAdviesteam samen met het voortgezet onderwijs
Participatie	: algehele maatschappelijke participatie
	<i>actiepunt 5.2.1.</i> Voortgang Waterlandse Jeugddebate (om het jaar) en kindergemeenteraad
	<i>actiepunt 5.2.3.</i> Continuering overleg met omwonenden 't Spil
Perspectief	: het scheppen van omstandigheden waarbinnen jongeren zelf in staat zijn hun toekomst vorm te geven
	<i>actiepunt 5.1.3.</i> Opvoedingsondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen en oudercursussen
	<i>actiepunt 5.1.4.</i> Deelname aan project Nieuwe perspectieven
	<i>actiepunt 5.1.5.</i> Uitwerking van het speelvoorzieningenbeleid
	<i>actiepunt 5.2.4.</i> Voortgang van Breedtesport en inzet BOS-impuls

5.3.2. Wanneer zijn we tevreden?

We zijn tevreden als:

- onze jongeren zich optimaal ontplooiën en ontwikkelen in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelnemen aan het maatschappelijk leven.
- wij onze gemeentelijke taak om ouders, kinderen en jongeren te ondersteunen op het gebied van opgroeien en opvoeden (conform onze wettelijke taken op het gebied van de Wet op de Jeugdzorg en WMO prestatieveld 2) naar behoren uitvoeren.

Voor het verkrijgen van een goed beeld van datgene wat de jeugd in onze gemeente bezighoudt hebben wij het voornemen om in 2008 een aantal, voor het jeugdbeleid relevante, onderwerpen te inventariseren waarbij inzicht wordt verkregen in de huidige situatie en de mogelijkheden deze te verbeteren. Deze inventarisatie, die in samenspraak met veldpartijen zal worden opgesteld zal als leidraad dienen voor de verdere ontwikkelingen van het jeugdbeleid.

Gelijktijdig met deze inventarisatie zullen wij maatstaven formuleren die herkenbaar en meetbaar zijn, dat wil zeggen: meetbare indicatoren. Hiertoe worden met uitvoerende instellingen prestatieafspraken gemaakt. In die zin sluit dit tevens aan bij de actiepunten die voortkomen uit de geformuleerde beleidsuitgangspunten onder Preventie, Participatie en Perspectief.

5.3.3. Omnibus-enquête: gewenste voorzieningen, verloedering en overlast

Wat gaan we concreet doen met betrekking tot de verloedering en de overlast genoemd in de omnibusenquête van 2006?

Verloedering en overlast: In paragraaf 4.3. punt 6 van deze Jeugdnota geven we aan dat wij in onze gemeente te maken hebben met een aantal jeugdgroepen. Momenteel brengt politie Zaanstreek-Waterland in kaart wat we aan de overlast gezamenlijk kunnen doen.

Daarnaast willen we met deze Jeugdnota de overlast van drank- en drugsgebruik terugdringen (zie paragraaf 5.1.2) door er preventief meer aandacht aan te besteden. Het overleg met de omwonenden van 't Spil (zie paragraaf 5.2.3.) zal worden gecontinueerd; wanneer elders overlast wordt gemeld zal snel overleg met betrokkenen plaatsvinden.

5.4. Fasering en financiering

5.4.1 Fasering

In het onderstaande schema wordt aangegeven wanneer gestart gaat worden met een bepaald onderwerp. Gedurende 2008 zal het schema worden aangepast waarin alle lopende zaken vanaf 2007 en 2008 in het schema zullen worden toegevoegd.

SCHEMA JEUGDBELEID	vierde kwartaal 2007	
onderwerp:	tijd:	actoren:
<i>Voortgang Kindergemeenteraad, in een aangepaste vorm</i>	Najaar 2007	Gemeente, basisscholen, middelbare school, welzijnsinstellingen en uitvoerders
<i>Organiseren van een bijeenkomst ten behoeve van instellingen voor jeugdigen ter voorbereiding op de realisatie van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).</i>	Najaar 2007	o.a. Gemeente, JGZ en GGD Z-W, Bureau Jeugdzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk, Leerplicht, Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen, basisscholen en voortgezet onderwijs, verloskundigen, schoolbegeleidingsdienst en politie Zaanstreek – Waterland
<i>Preventieactiviteiten alcohol en drugs</i>	November 2007	Gemeente, Eilandraad Marken, dorpsraden, politie, uitvoerders (o.a. Trimbosinstituut of Brijderstichting en GGD) en partners uit het veld
<i>Opvoedingsondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen en oudercursussen</i>	Najaar 2007	BJAA en gemeente als regievoerder
<i>Voortgang van Breedtesport tot eind 2008</i>	Doorlopend in 2007	Gemeente, sportverenigingen en uitvoerder
<i>Deelname aan project Nieuwe perspectieven</i>	Najaar 2007	Gemeente en Spirit (uitvoerder)
<i>Besluitvorming speelvoorzieningenbeleid</i>	Najaar 2007	Gemeente

SCHEMA JEUGDBELEID	2008	
onderwerp:	tijd:	actoren:
<i>Zorgcoördinatie ketenbreed inzetten</i>	Besluitvorming begin 2008	Gemeente samen met JGZ of GGD Z-W of BJAA
<i>Overdracht van gegevens van kdv/peuterspeelzaal naar basisscholen stimuleren en verankeren</i>	Medio 2008	Kinderdagverblijven (kdv's) en peuterspeelzalen en basisscholen. Gemeente Waterland als regievoerder
<i>Versterking van het ZorgAdviesteams samen met het voortgezet onderwijs</i>	Medio 2008	Voortgezet Onderwijs, leerplicht, BJAA, Politie en GGD. Gemeente als regievoerder
<i>Voortgang van Breedtesport</i>	Doorlopend tot eind 2008	Gemeente, sportverenigingen en uitvoerder
<i>Bijeenkomst omwonenden 't Spil</i>	Voorjaar 2008	Gemeente, Politie, Algemene Woningbouwvereniging Monnickendam, sociaal cultureel centrum De Bolder, omwonenden.
<i>Aanpak Jeugdgroepen in Waterland</i>	Voorjaar 2008	Politie Zaanstreek-Waterland maakt aanbevelingen. Bestuurlijk traject volgt daarop.
<i>Centrum voor Jeugd en Gezin</i>	2008	Pm
<i>Uitwerking speelvoorzieningenbeleid</i>	Doorlopend in 2008	Gemeente in samenwerking met omwonenden en doelgroepen Jeugd

SCHEMA JEUGDBELEID	2009	
<i>Inzet BOS-impuls</i>	Start per januari 2009	Gemeente, sportverenigingen en uitvoerder BOS-impuls

Voor het jaar 2009 staan er nog weinig acties genoemd in het jaarschema, dit zal lopende het jaar 2008 worden aangevuld met de actiepunten uit 2007 en 2008 die separaat aan het college worden voorgelegd ter goedkeuring.

5.4.2 Financiering

In deze subparagraaf is de financiële raming van de uitvoeringskosten opgenomen voor de jaren 2007, 2008 en 2009. In het jaar 2008 zal er een nieuwe financiële planning gemaakt worden voor de jaren daarna. Wij willen u er op attenderen dat verschuiving binnen het totale budget uitvoeringskosten jeugdbeleid altijd mogelijk is. Voor de bovengenoemde actiepunten waarvoor extra budget geraamd moet worden, moet het voorbehoud worden gemaakt dat zij pas te realiseren zijn als aanvullende middelen ter beschikking worden gesteld.

Jaar 2007	Uitvoeringsbudget jeugdbeleid totaal: € 56.000 + € 7.000 = € 63.000
<i>Opvoedingsondersteuning: sofa-trainingen en oudercursussen</i>	€ 7.000 (al geraamd in perspectievennota 2007)
<i>Preventieactiviteiten alcohol en drugs</i>	€ 4.000
<i>Voortgang Kindergemeenteraad, participatieprijs en website Jeugddebate wordt niet gehouden in 2007 (- € 14.000)</i>	€ 26.000 (€ 40.000 - € 14.000)
<i>Organiseren van een Jeugdbijeenkomst</i>	€ 2.000
<i>Project Nieuwe perspectieven</i>	€ 10.000
Totale kosten	€ 49.000
<i>Bestemming komt tot uitdrukking in de najaarsnota 2007</i>	€ 14.000 (€ 63.000 - € 49.000)

Jaar 2008	Uitvoeringsbudget jeugdbeleid totaal: € 63.000 + index
<i>Opvoedingsondersteuning: sova-trainingen en oudercursussen</i>	€ 7.000 (al geraamd in perspectievennota 2007)
<i>Preventieactiviteiten alcohol en drugs</i>	€ 4.000
<i>Plan van aanpak Jeugdbeleid (Jeugddebat, Kindergemeenteraad, participatieprijs en website)</i>	€ 40.000
<i>Zorgcoördinatie ketenbreed inzetten</i>	€ 15.000
<i>Project Nieuwe perspectieven</i>	€ 10.000
<i>Centrum voor Jeugd en Gezin</i>	Pm
<i>Overdracht van gegevens van kdv-peuterspeelzaal naar basisscholen stimuleren en verankeren</i>	€ 5.000 (eenmalig)
<i>Aanpak Jeugdgroepen in Waterland</i>	Pm
Totale kosten	€ 81.000 + Pm
Bij te ramen voor 2008	€ 18.000 (€ 81.000 - € 63.000)

Jaar 2009	Uitvoeringsbudget jeugdbeleid totaal: € 63.000 + index ²
<i>Opvoedingsondersteuning: sova-trainingen en oudercursussen</i>	€ 7.000 (al geraamd in perspectievennota 2007)
<i>Preventieactiviteiten alcohol en drugs</i>	€ 4.000
<i>Plan van aanpak Jeugdbeleid (Kindergemeenteraad, participatieprijs en website). Jeugddebat wordt niet gehouden in 2009(- € 14.000)</i>	€ 26.000 (€ 40.000 - € 14.000)
<i>Zorgcoördinatie ketenbreed inzetten</i>	€ 15.000
<i>Project Nieuwe perspectieven</i>	€ 10.000
Totale kosten	€ 62.000
Bij te ramen voor 2009	nvt